

Sousedská univerzita

školní rok 2023/2024

Záštitu nad školním rokem 2023/2024 převzal starosta města Blanska Ing. Jiří Crha.

Časové vymezení: 10 přednášek během školního roku září 2023 – červen 2024,
vždy 1x měsíčně v pátek v 17.30 h.

Místo konání: Kino Blansko, promítací sál

Poplatek: 300 Kč

Částka bude splacena společně s odevzdáním závazné přihlášky a je nevratná.

Koordinátor ročníku (veškeré informace): **Eva Mollová,**
mollova@mk.blansko.cz,
tel. 728 854 099

Termín podání přihlášky: od středy **14. 6. 2023 v čítárně ve 3. patře** (vedle dospělého oddělení), kde je možné poplatek uhradit i platební kartou.

Přednášky proběhnou v Kině Blansko, vždy v pátky v 17.30h v těchto termínech:

**8. 9. 2023 | 13. 10. 2023 | 10. 11. 2023 | 8. 12. 2023 | 12. 1. 2024 | 9. 2. 2024 | 8. 3. 2024 |
12. 4. 2024 | 10. 5. 2024 a 7. 6. 2024.**

Děkujeme za vaši přízeň a těšíme se na společné setkávání na cestě za poznáním během dalšího školního roku.

Přehled přednášek:

8.9. 2023 v 17.30, Kino Blansko

Mgr. Milan Koudelka (Muzeum Blanenska):

Nejstarší výpravy do krasového podzemí

Letos si připomínáme výročí 300 let od historicky prvního doloženého sestupu do propasti Macocha brněnského minority Lazara Schoppera roku 1723. Roku 1741 prováděl měření jeskyní Moravského krasu císařský kartograf J. A. Nagel a roku 1784 se s několika společníky nechal spustit na dno Macochy inženýr a architekt Karl Rudzinsky. K těmto výpravám jsou zachovány písemné zprávy, které budou podkladem přednášky. Připraveno ve spolupráci s Muzeem Blanenska.

13.10. 2023 v 17.30, Kino Blansko

Jiří Hlásenský (Altaica, ZOO Hodonín):

Jak se chrání tygr ussurijský?

Tygr ussurijský je největší kočkovitou šelmou na světě. Bohužel se v současnosti ocitá na pokraji vyhubení. Jiří Hlásenský, chovatel šelem v ZOO Hodonín a zakládající člen dobročinného spolku Ataica, bude hovořit o chovu šelem, o současném stavu populace volně žijících tygrů, zvláště o snaze podpořit ochranu volně žijících tygrů ussurijských na Dálném východě. Nebudou chybět fotografie z expedice do přímořského regionu, kde tato šelma stále žije in situ. Připraveno ve spolupráci s Muzeem Blanenska.

10.11. 2023 v 17.30, Kino Blansko

Mgr. Bc. Tomáš Řepa, Ph.D. (Katedra teorie vojenství Univerzity obrany Brno):

Osudy západních letců RAF – hrdinství odměněné křivdou

11. listopadu slavíme Den válečných veteránů. Osudy pilotů RAF, odhodlání bojovat za svou vlast a znovuoobnovení Československa i v situaci, kdy zdaleka nebylo jisté, že se jejich záměr podaří, vzbuzují emoce a hrdost. Připomeňme si osudy několika z nich (František, Vašátko, Fajtl, Šiška, Boček). Vlast se k nim po válce zachovala macešsky a řada z nich čelila perzekuci ze strany komunistického režimu. Jejich odkaz přetrvává a je hoden dalšího připomínání.

8.12. 2023 v 17.30, Kino Blansko

PhDr. Jana Poláková, Ph.D. (Moravské zemské muzeum):

Kolik podob mají Vánoce

V naší republice žijí vedle české majority zástupci čtrnácti národnostních menšin, cizinci a představitelé různých národů. Také z hlediska náboženství není naše země homogenní – najdeme mezi námi osoby hlásící se k nejruznější víře nebo ateisty. Jak se změnilo prožívání českých Vánoc a jak je to s Vánoce u jiných kultur? Odpovědi nabídne přednáška etnoložky a kurátorky Etnografického ústavu Moravského zemského muzea.

12.1. 2024 v 17.30, Kino Blansko

Mgr. Petr Strejček, Ph.D., MBA (Ústav financí MENDELU):

Co se to děje se Světem?

Lidská společnost se znovu výrazně ideově rozděluje dvěma základními směry – konzervativním a progresivním. Jde o historické opakování podobných událostí, tedy o výměnu společenských hodnot, institucí a pravidel nebo? Stejně společenské trendy můžeme vysledovat zpětně po staletí, a to vždy se vzestupy a pády světových hegemonů. Otázkou zůstává, zda jsme jako lidstvo poučitelní. Přednáška politologa Petra Strejčka, odborníka v oblasti mezinárodních vztahů a evropské integrace, energetické kooperace mezi Evropskou unií a Ruskem a evropské energetické bezpečnosti, blanenského spoluobčana a souseda.

9.2. 2024 v 17.30, Kino Blansko

Mgr. Martin Rybář, Ph.D. (Matematicko-fyzikální fakulta UK):

Symetrie vesmíru a podivuhodný květák

Symetrie fascinovala filozofy, matematiky, fyziky, umělce i architekty již od starověku. Nikdo si ale není dodnes jistý, proč je symetrie všude kolem nás: krása květin a zvířat, sněhových vloček, krystalů, ale i galaxií a dalších vesmírných objektů. Vytváří příroda symetrie nebo snad symetrie vytvářejí přírodu? Existuje nějaké spojení mezi symetrií a základními fyzikálními zákony? Přednáška fyzika, blanenského spoluobčana a souseda, vedoucího mezinárodní skupiny fyziky těžkých iontů experimentu ATLAS v CERNu zkoumající hmotu, která existovala krátce po velkém třesku.

8.3. 2024 v 17.30, Kino Blansko

Gabriela Bartošková (Modrotisková dílna Strážnice):

Strážnický modrotisk

Ve Strážnici funguje už 114 let modrotisková dílna Jochů, Gabriela Bartošková je představitelkou již páté generace této rodinné firmy. Seznámí vás se specifickým postupem výroby modrotisku, kterou zařadilo UNESCO do seznamu světového kulturního dědictví. V České republice existují pouze dvě dílny, které splňují podmínky jej vyrábět. Kromě Strážnického modrotisku jej mohou vyrábět už jen Danzingerové z Olešnice. Ve spolupráci s Muzeem Blanenska.

12.4. 2024 v 17.30, Kino Blansko

Ing. Aleš Svoboda:

Kostnice u sv. Jakuba

Přednáška, u které se vám bude tajit dech o nejbizarnějším nálezu brněnského podzemí: objevení kostnice pod bývalým svatojakubským hřbitovem, který byl založen na místě dnešního Jakubského náměstí. Seznámíte se také se zajímavostmi souvisejícími s pohřbíváním a pohřebními rituály. Počtem nalezených ostatků, který se odhaduje na více než padesát tisíc, je tato kostnice druhá největší v Evropě, hned po té pařížské.

10.5. 2024 v 17.30, Kino Blansko

doc. PaedDr. Eduard Hofmann, CSc. (Pedagogická fakulta MU):

Moravským krasem a okolím nejen prstem po mapě

Geograf, vedoucí Katedry geografie Pedagogické fakulty MU, který se významně zasadil o rozvoj didaktiky geografie, blanenský spoluobčan a soused, představí zajímavý projekt a to Atlas pro terénní výuku a outdoorové aktivity se zaměřením na oblast Moravského krasu. Dozvíte se, co utvářelo a utváří krajinu Moravského krasu a jeho okolí, základní přírodní a kulturní charakteristiky, inspirace pro výlety a outdoorové aktivity.

7.6. 2023 v 17.30, Kino Blansko

prof. MVDr. Ivo Pavlík, CSc. (Ústav teritoriálních studií MENDELU):

Moravský kras pod mikroskopem

V Moravském krasu žije spousta živých organismů, které pouhým okem nevidíme, ale přesto zásadně ovlivňují nebo mohou ovlivnit naše životy. Jsou ve vodě, kterou pijeme, v přírodě, kde se pohybujeme. Mohou být přátelské a některé i nebezpečné. Přednáška o mikroorganismech a bakteriích v Moravském krasu v podání profesora Ivo Pavlíka z Mendelovy univerzity v Brně, spoluautora výstavy Moravský kras pod mikroskopem. Ve spolupráci s Muzeem Blanenska.

Změna programu a formy vyhrazena.